

Ow (oh wee), ik worstel

We zitten inmiddels in de tweede helft van 2024. De Omgevingswet en de Wkb zijn alweer een maand of negen in werking. Onze nieuwe minister Mona Keijzer sluit haar voortgangsbrief implementatie Omgevingswet tweede kwartaal aan de Tweede Kamer af met de woorden: “Op basis van de ervaringen en de op dit moment bekende cijfers over het tweede kwartaal, kijk ik met vertrouwen vooruit.” Maar hoe kijkt ons vakgebied naar die eerste maanden met de Omgevingswet? Ook het eerste halfjaar heb ik nog bij veel gemeenten, architectenbureaus en aannemers een presentatie of training mogen verzorgen, en daar kwamen de eerste ervaringen dan ook al snel over tafel.

Allereerst hebben de afdelingen BWT/VTH het eerste halfjaar de enorme hoos aan aanvragen proberen te verwerken tot vergunning. Die vele aanvragen die nog net voor 31 december vorig jaar over de schutting van het digitale loket zijn gegooid. Ik zeg bewust ‘over de schutting’, aangezien maar een heel klein deel ontvankelijk bleek. Door namelijk zo niet-ontvankelijk mogelijk in te dienen – omdat het betreffende plan nog helemaal niet indieningsgereed was, maar toch nog voor Ow-day moest worden ingediend – werd er wat tijd gewonnen. Daardoor was het toch nog een Wabo-aanvraag met een Wabo-vergunning als resultaat. Gelukkig was er ook tijd voor de beoordeling van die hoos met aanvragen, aangezien de eerste maanden van 2024 het aantal aanvragen dat is ingediend dramatisch laag is geweest. Er zijn zelfs nu nog veel gemeenten die nog geen enkele Wkb-melding activiteit bouwen hebben ontvangen!

Op ruimtelijk gebied dan? Daar valt de worsteling nog wel mee. We toetsen ten slotte toch de komende jaren nog gewoon aan het bestemmingsplan. Sorry, het ‘omgevingsplan van rechtswege,’ hoor ik dan vaak. En die ‘kruimel’, die heet nu toch een ‘bopa’ of zoiets?

Frontoffice

En dan de frontoffice? Die worstelt echt! Zij zijn letterlijk de soldaten aan het front die ongevraagd deze strijd zijn ingetrokken, veelal te licht bewapend om de vele vragen die op hen afkomen te beantwoorden: Wat mag ik vergunningvrij bouwen? Ik wil een nieuwe woning bouwen, hoe pak ik dit procedureel aan? Kunt u mij even uitleggen hoe de driedubbele knip met een planologisch basisbesluit werkt? Dus heel veel respect voor deze vakmensen, die ook moeten kunnen uitleggen dat de bouwvergunning niet meer bestaat en dat men nu zowel een bouwtechnische activiteit als een omgevingsplanactiviteit moet aanvragen

voor bijvoorbeeld het plaatsen van een nieuw hekwerk op het balkon.

En dan hebben we het nog niet gehad over het nieuwe vergunningvrije bouwen. Eenvoudig beter, was er ooit beloofd. De komende jaren is alleen dit onderdeel echt heel complex anders. De knip, de omgekeerde benadering met het aanwijzen van de vergunningplicht in plaats van vergunningvrij aan één kant van de knip, en het op twee plekken regelen van het ruimtelijk vergunningvrije bouwen maken deze regelgeving, die ook onder de Wabo al een zeer ingewikkeld was, alleen nog maar complexer. Dan is het grootste probleem nog dat er altijd bij de conclusie moet worden aangegeven dat het antwoord een ‘dagkoers’ is. Hetgeen namelijk via de bruidsschat nu vergunningvrij mag, zal wellicht binnenkort door de collega’s van RO – als die toekomen aan het nieuwe omgevingsplan – worden aangepast.

Verwarring

Maar goed. Als bevoegd gezag staan wij ten dienste van de initiatiefnemer, de architect, de aannemer, de omgeving. Naar mijn idee de kant van de tafel die nog het meeste worstelt. Zij vonden het onder de Wabo al ingewikkeld, maar raken nu nog meer in verwarring. Nieuwe begrippen, procedures, knip, opa, bopa, bruidsschat en niet te onderschatten het nieuwe DSO-omgevingsloket. Daar moet voor het plaatsen van een schutting via de vragenboom binnen de vergunningcheck, naast 142 andere vragen, ook de vraag worden beantwoord of er bij het plaatsen van de schutting maatregelen worden genomen om de verspreiding van Aziatische duizendknoopsoorten ongedaan te maken of maximaal te beperken. ‘Help ik verzuip’, of wordt het toch nog ‘Luctor et Emergo’?

Wico Ankersmit

Directeur Vereniging BWT Nederland